

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/202/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619203143
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5619203143.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o maloletého S. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matka P. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. XXX/X, F., okres Liptovský Mikuláš, zastúpená advokátom Mgr. Marcelom Pélim, so sídlom v Považskej Bystrici, Centrum 5/9, otec: D. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U.. T.. P. XXX/X, D. M., zastúpeného advokátom Mgr. Samuelom Dorociakom, so sídlom Belopotockého 720/2, Liptovský Mikuláš, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Mení sa rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 9P/2/2018 - 53, zo dňa 12. 2. 2018, tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého S. U., nar. XX. X. XXXX, po 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky maloletého, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd r u š í povinnosť otca prispievať na maloletého výživným určeným na tvorbu úspor.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 28. 10. 2019 doručil otec, prostredníctvom právneho zástupcu, návrh na zníženie výživného s nasledovným odôvodnením. V čase posledného rozhodovania o výške vyživovacej povinnosti, rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/2/2018, pracoval v zahraničí, kde dosahoval vyšší príjem. Od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na jeho strane, pretože bol nútený vrátiť sa na územie Slovenskej republiky. V súčasnosti je poberateľom invalidného dôchodku, zároveň je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš od 21. 09. 2019. Dôvodom návratu zo zahraničia bol jeho zhoršený zdravotný stav, ako aj rodinné dôvody na strane jeho súčasnej priateľky. V čase podania návrhu otec žil v byte spolu so svojou matkou, ktorej prispieval na úhradu nákladov na domácnosť v sume 120,- eur, zároveň splácal pôžičku v sume po 100,- eur mesačne, čerpanú v celkovom rámci 5 000,- eur za účelom výstavby rodinného domu s matkou maloletého S.. Ďalšie náklady má na lieky, stravu, pohonné hmoty a ďalšie nepredvídateľné výdavky. Otec v návrhu poukázal na skutočnosť, že okrem určeného bežného výživného a výživného určeného na tvorbu úspor na syna platil i poisťku. Vzhľadom na zmenu jeho príjmu, ako aj celkové pomery na jeho strane, najmä zhoršenie zdravotného stavu, nie je schopný naďalej platiť výživné určené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/2/2018. Do pozornosti súdu dáva skutočnosť, že vzhľadom na to, že nebol schopný platiť výživné na maloleté dieťa v plnej výške, podala matka na neho trestné oznámenie. Vznesené mu bolo obvinenie pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona. Tým, že nie je ďalej schopný si plniť svoju vyživovaciu povinnosť v doposiaľ

určenom rozsahu, vystavuje sa neustále nebezpečenstvu trestného stíhania, resp. exekučného konania. Výživné navrhol znížiť na sumu 100,- eur mesačne, súčasne navrhol vydať neodkladné opatrenie, aby bol povinný platiť bežné výživné vo výške 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca, vopred k rukám matky maloletého dieťaťa.

2. Uznesením č. k. 1P/202/2019-20 zo dňa 30. 10. 2019 súd ustanovil maloletému na jeho zastupovanie v konaní o návrhu otca na zníženie výživného a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

3. Dňa 15. 11. 2019 súd uznesením rozhodol o zamietnutí návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Voči rozhodnutiu podal otec maloletého odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 5CoP/59/2019-59 zo dňa 28. 01. 2020, keď uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého sumou 150,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva nasledovný právny názor krajského súdu. Od posledného rozhodovania o výživnom nepochybne došlo k výraznej zmene pomerov na strane otca (povinného). Otec od rozhodnutia súdu č. k. 9P/2/2018-53 zo dňa 12. 02. 2018 stratil zamestnanie a je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec tak stratil príjem, ktorý mu, na základe dohody rodičov, schválenej súdom, umožňoval platiť výživné vo výške 300,- eur a prispievať na tvorbu úspor vo výške 30,- eur. V konaní sp. zn. 9P/2/2018 na pojednávaní otec uviedol, že pracuje v Rakúsku. Za ubytovanie platil 300,- eur mesačne, za pohonné hmoty okolo 100,- eur mesačne, na stravu vynakladal 250,- eur mesačne, iné výdavky mal okolo 50,- eur mesačne. Platil poisťku vo výške 38,59 eur mesačne, pričom jeho čistý mesačný príjem bol okolo 1 000,- eur. Okrem mzdy poberal invalidný dôchodok. Primerané náklady na lieky boli 50,- eur mesačne. Odvolaciemu súdu, na základe vyššie uvedeného, bolo preukázané, že na strane otca (povinného) došlo k zmene pomerov, ktoré odôvodňujú nevyhnutnú, rýchlu a dočasnú zmenu pomerov, a to zníženie výživného. Otec stratil príjem, ktorý bol okolo 1 000,- eur, pričom ho na určité obdobie nahradila dávka v nezamestnanosti okolo 720,- eur. Stratou práce sa zmenila aj výška výdavkov, najmä výdavky na bývanie a stravu, ktoré predtým predstavovali sumu 300,- eur a 250,- eur. Momentálne otec žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, pričom na chod domácnosti prispieva sumou 120,- eur, a výdavky na stravu sa pravdepodobne znížili tiež. Ostatné výdavky sa otcovi výrazným spôsobom nezmenili. Z uvedeného odvolaciemu súdu vyplynulo, že otec je momentálne schopný prispievať na výživu neplnoletého dieťaťa sumou 150,- eur mesačne, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Krajský súd v Žiline ďalej zdôraznil, že okrem návrhu na vydanie neodkladného opatrenia bol vo veci podaný návrh na zníženie výživného, o ktorom ešte len bude okresný súd rozhodovať. V konaní o návrhu otca na zníženie výživného opätovne súd preverí pomery účastníkov konania a rozhodne o výživnom.

4. Na pojednávaní dňa 16. 04. 2020 zástupkyňa otca uviedla, že na návrhu na zníženie výživného trvajú naďalej. Pred pojednávaním sa pokúsili o uzavretie rodičovskej dohody. Zo strany matky bol návrh na sumu 150,- eur mesačne, avšak oni poukazujú na aktuálnu situáciu otca, keď podľa ich názoru, ani požadovaná suma 100,- eur mesačne, nebude sumou, ktorú bude môcť otec platiť pravidelne. Od obdobia, kedy bol podaný návrh, došlo k ďalšej zmene okolností na strane otca. Jeho jediným príjmom v súčasnosti je už len invalidný dôchodok vo výške 140,- eur mesačne, pričom vzhľadom na jeho zdravotný stav, schopnosti a možnosti, nie je ani v súčasnej dobe možné nájsť si prácu, nielen s poukazom na danú epidemiologickú situáciu - šírenie nákazy v súvislosti s ochorením COVID-19, ale aj jeho zhoršený zdravotný stav v súvislosti s chrbticou. Dňa 18. 4. 2020 má otec absolvovať vyšetrenie magnetickou rezonanciou, na základe výsledku ktorej sa posúdi nevyhnutnosť vykonania operačného zákroku. Ďalšou podstatnou okolnosťou, ktorá nebola uvedená v samotnom návrhu, je skutočnosť, že otec čaká so súčasnou priateľkou dieťa, približne o 2 mesiace. Otcovi teda pribudne ďalšia vyživovacia povinnosť, a hoci dieťa ešte nie je narodené, rozhodnutia konajúceho súdu majú byť predvídateľné aj do budúcnosti, aby nedochádzalo k častým zmenám súdnych rozhodnutí, čiže aj uvedené odôvodňuje zníženie výživného na strane otca. Podľa ďalšieho tvrdenia zástupkyne, otec čerpal pôžičku od veriteľa P. Q. v čase, keď bol dlžný na výživnom. Ide o zmluvu zo dňa 26. 9. 2019. Otcovi poskytla pôžičku i jeho matka v marci 2020, tiež na doplatenie výživného. Otcova matka urobila čestné vyhlásenie aj o tom, že syn jej prispieva na nájomné sumou 100,- eur mesačne od októbra 2019, a spláca jej dlžnú sumu 4.000,- eur, ktorú mu poskytla pri stavbe rodinného domu. Zástupkyňa otca predložila ku ich tvrdeniam i príslušné listinné doklady.

5. Zástupca matky na úvod pojednávania uviedol, že pôvodne navrhovali sumu 200,- eur mesačne. Ich posledný návrh bol 150,- eur mesačne, prihliadajúc i na rozhodnutie krajského súdu pri neodkladnom opatrení. Podľa informácií, ktoré majú, otec má pracovať načierno, vedeli by to doložiť svedeckými výpoveďami. V priebehu ďalšieho konania sa však zástupca matky vyjadril, že čo sa týka tvrdení otca o jeho príjmoch a výdavkoch, myslí si, že súd si vie sám urobiť obraz o tom, ako to je. Oni ďalšie dôkazy v tej súvislosti nenavrhuje. Ďalej sa vyjadril, že maloletý trpí atopickým ekzémom, matka s ním chodí pravidelne na kontroly do Bratislavy, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Otec sa na sociálnej sieti chválil viacerými dovolenkami, preto sa domnievajú, že jeho finančná situácia nie je taká, ako hovorí. Zo strany matky ide o návrh na zníženie výživného v sume 150,- eur mesačne, čo je zníženie viac ako o polovicu, s tým, že už sa nezaoberajú šetrením, ktoré bolo predtým určené. Požadovanú sumu považujú za strop, pod ktorý by už nechceli ísť.

6. Otec poukázal na skutočnosť, že hoci je stále evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nedostáva dávku v nezamestnanosti. Táto mu naposledy bola vyplatená predvčerom. Otec vo svojej výpovedi ďalej uviedol, že 21. 9. 2019 sa vrátil z Rakúska kvôli zdravotnému stavu, tiež kvôli finančným problémom, keď jeho príjmy v Rakúsku od 1.000,- eur do 1.400 eur, nepokrývali jeho výdavky. Platil výživné 330,- eur mesačne, tiež platil poisťku jemu aj synovi v sumách po 38,59 eura mesačne. Túto poisťku S. matka zrušila, a tým on prišiel o životné poistenie, aj o peniaze, od februára 2020. Keď žil v Rakúsku, za stravu platil cca 100,- eur mesačne. Na cestu do práce zo Slovenska a späť platil 100,- eur mesačne. Na Slovensko chodieval podľa okolností, každé 2 - 3 mesiace, podľa toho, ako sa mu dalo odísť z práce. V Rakúsku žil a pracoval 2 roky vo firme na čistenie áut. Po príchode na Slovensko sa zaevidoval na úrade práce, dostával podporu, ktorej vyplácanie už skončilo. Tiež si hľadal prácu, predkladal o tom aj doklady úradu, prácu si však nenašiel. Čo sa týka jeho zdravotného stavu, má problémy s chrbticou, vytečené platničky, hrozí mu operácia, nemôže dvíhať ťažké bremená. Minulý mesiac bol päťkrát na obštrukciách chrbtice. Lekárka mu ukázala cviky, rehabilitácii sa nepodrobuje, niekedy sa ráno nemôže postaviť ani z postele a limitovaný je tým, že nemôže dvíhať ťažké predmety. V súčasnosti žije so svojou matkou v D. M., prispieva jej na domácnosť sumou 100,- eur mesačne. Plánuje spoločnú budúcnosť so svojou partnerkou. Zatiaľ u nej nežije, kým nebude prijaté dedičské rozhodnutie, týkajúce sa bytu, v ktorom partnerka býva. Jeho príjem v súčasnosti predstavuje len invalidný dôchodok. Nemá žiadne úspory. Nesplňuje podmienku pre priznanie dávky v hmotnej núdzi, pretože sa posudzujú spoločne všetky osoby v jednej domácnosti. Jeho matka pracuje ako zdravotná sestra, nevie, aký má príjem. So synom sa stretáva málo, kvôli jeho matke. Napísala mu, že má najskôr zaplatiť všetky dlhy, potom mu stretávanie umožní. Naposledy s ním bol asi pred dvomi rokmi. Podával návrh na zapretie otcovstva, potvrdilo sa, že syn je jeho. V súčasnosti nemá žiaden dlh na výživnom. Na sviatky a Vianoce synovi posielal na vkladnú knižku po 50,- eur. Na narodeniny mu posielal peniaze aj jeho matka. Otcovi sú predpisované lieky, napríklad Flector, Tramal, Dorsiflex, Doretha za ktoré dopláca v priemere 50,- eur mesačne. Iné zdravotné problémy nemá. Doteraz mal nejaké úspory, z nich splácal dlhy, teraz už nemá žiadne úspory. Keď mu skončilo vyplácanie dávky v nezamestnanosti, určite si bude podávať žiadosť na posúdenie podmienok priznania dávky v hmotnej núdzi, čo najskôr. V súčasnosti je obmedzená prevádzka na úradoch. Na odporúčanie zástupkyne kolízneho opatrovníka si môže žiadosť podať elektronicky. Otec poprel, že by načierno pracoval u brata jeho priateľky. Ak ho tam niekto videl, mohlo to byť z dôvodu, že mu tam vyrábajú nábytok pre ich očakávanú dcéru. Nie je tam zamestnaný, ani nikdy nebol. Čo sa týka dovoleniek, na ktoré poukazovala matka prostredníctvom svojho zástupcu, výlet v Poľsku platila jeho priateľka, výlet v Bachledovej doline jeho matka. Silvestrovský program dostali ako darček, a čo sa týka letných dovoleniek v roku 2018 a 2019, tieto absolvovali v dobe, keď žili v zahraničí a mal iný príjem. Poslednú dovolenku v Egypte zaplatil jeho otec, ktorý pracuje ako živnostník.

7. Matka maloletého, P. W., na pojednávaní poukázala na skutočnosť, že otec bol chorý už v čase, keď žili spolu. Aj vtedy mu hrozila operácia, ale obštreky mu vždy pomohli. Ona má predĺženú materskú z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa. Poberá rodičovský príspevok i prídavky na syna. X. X. XXXX sa vydala za U. W.. Nemajú ďalšie dieťa, ona má len syna S.. Žijú v rodinnom dome, ktorý nadobudla do svojho výlučného vlastníctva, spláca hypotekárny úver po 215,86 eur mesačne ako istinu, 4,35 eur platí úroky. Jej celkový mesačný príjem je 394,95 eur, k tomu dostáva výživné po 150,- eur mesačne. Jej manžel pracuje ako mestský policajt v Liptovskom Mikuláši, naposledy mal výplatu 750,- eur. Nemá vyživovacie povinnosti. Na domácnosť jej prispieva. Obidvaja sú zdraví. Syn trpí atopickým ekzémom. Raz do mesiaca s ním chodievajú na kontroly do Bratislavy, cestu jej prepláca otec, u ktorého i prespávajú, žije v Bratislave. Synovi predpisujú miešané masti a doplnkové prípravky, dopláca za ne približne 30,- eur

mesačne. Vzhľadom k ekzému, syn nemôže hocičo zjesť, kupuje mu viac zeleniny, ovocia, tiež potrebuje železo. Čo sa týka lekárskej starostlivosti, tu synovi nevedeli pomôcť, účinnej liečby sa mu dostáva len v Bratislave, preto neuvažujú o zmene poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Synovi a sebe platí poisťku po 36,01 eur mesačne. Pôvodne išlo o rodinnú poisťku, túto zrušila na otca, teraz poisťka platí len pre ňu a pre syna. Okrem toho si platí ďalšiu poisťku pre seba v sume po 23,70 eur mesačne. Sporí si tiež pre prípad núdze po 25,- eur mesačne, aktuálne má stav cca 2.000,- eur. Synovi sporí po 20,- eur mesačne na jeho účet. Vodárňam platí po 30,- eur mesačne, za satelitnú televíziu na 2 prijímače platí dvakrát po 5,- eur mesačne. S manželom platia za telefónny paušál spolu 46,24 eur mesačne. Jej manžel platí za elektrinu 100,- eur mesačne, koncesionársky poplatok stojí 4,64 eur mesačne, poistenie domu stojí 25,84 eur mesačne. Vlastní 2 motorové vozidlá, Škoda Octavia, rok výroby 2009, a Audi A6, rok výroby 2015. Poistenie obidvoch áut stojí 30,- eur mesačne. Jej manžel nemá motorové vozidlo, využíva jej Octaviu do práce, druhé auto používa ona. Vozidlá nemajú havarijné poistenie. Súčasťou jej domu je i garáž. Ďalšie nehnuteľnosti nevlastní. Vozidlo Audi A6 dostala na Vianoce 2019 od jej otca. Čo sa týka možnosti zamestnať sa, na 4 hodiny ju nikto nezamestná. Syn totiž môže navštevovať materskú školu na 4 hodiny, podala žiadosť na zápis do predškolského zariadenia v E., rozhodnutie zatiaľ neprišlo. Minulý mesiac podávala žiadosť na prijatie do F., tam ho však neprijali. V spoločnosti Q. pracovala na pozícii čašník a stále je vedená ako zamestnanec. Otec sa stretol so synom naposledy v auguste 2018. Keď mal záujem, ona mu to umožnila. Raz sa chcel s ním stretnúť vtedy, keď boli v Bratislave. Povedala mu, že môže prísť za nimi, avšak on to odmietol.

8. Okrem výsluchu matky a otca, oboznámenia sa so stanoviskom obidvoch právnych zástupcov rodičov a so stanoviskom kolízneho opatrovníka, súd vykonal dokazovanie oboznámením s obsahom spisu sp. zn. 1P/2020/2019, tiež s obsahom ďalších listinných dôkazov, najmä s oznámením úradu o zaradení otca do evidencie uchádzačov o zamestnanie, s rozhodnutím Sociálnej poisťovne o priznaní invalidného dôchodku otcovi, s výsledkom lustrácie v evidencii zamestnávateľov Sociálnej poisťovne, s obsahom uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš o neodkladnom opatrení, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, s obsahom potvrdenia ÚPSVaR Liptovský Mikuláš o trvaní evidencie otca ako uchádzača o zamestnanie, s potvrdením Sociálnej poisťovne o vyplácaní dávok v nezamestnanosti otcovi, s potvrdením o príjme matky, tiež s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/2/2018.

9. Zástupkyňa otca v záverečnom návrhu v podstate uviedla, že u otca došlo ku zásadnej zmene pomerov v dôsledku straty zamestnania, a teda straty pravidelného príjmu, taktiež straty podpory v nezamestnanosti (túto čerpal naposledy tento mesiac), a ďalšou podstatnou okolnosťou na strane otca je očakávané narodenie dieťaťa približne o 2 mesiace. Hoci dieťa sa ešte nenarodilo, zástupkyňa otca poukázala na potrebu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, aby nedochádzalo k častej zmene súdnych rozhodnutí, keď očakávanie narodenia ďalšieho dieťaťa je dôležitý aspekt z hľadiska posudzovania vyživovacej povinnosti otca, a výživné by nemalo byť určené v takej výške, aby viedlo k snahe povinného vyhnúť sa plneniu vyživovacej povinnosti, čo sa stalo už v minulosti, keď zo strany matky bolo podané na otca trestné oznámenie pre prečin zanedbania povinnej výživy. Oproti poslednej úprave výživného došlo tiež k zvýšeniu rodičovského príspevku od januára 2020, t. j. matka poberá vyšší rodičovský príspevok, než brala v čase posledného rozhodovania. Novela zákona o službách v zamestnanosti z roku 2013 upravila i možnosť poberania rodičovského príspevku popri výkone práce, a teda, ak by maloletý nastúpil do predškolského zariadenia, matka by mohla vykonávať prácu na 4 hodiny. U matky sa zmenili tiež majetkové pomery, keď nadobudla ďalšie motorové vozidlo, hoci ho nadobudla darom, pretože sa zvýšila jej životná úroveň, a súčasne sú s týmto vlastníctvom spojené ďalšie zvýšené výdavky na zákonné poistenie alebo benzín. Na základe uvedených tvrdení, podporených predloženými listinnými dôkazmi, navrhujú zníženie vyživovacej povinnosti primerane otcovým možnostiam a schopnostiam. Ak dôjde k zlepšeniu zdravotného stavu otca, nemá problém prispievať i vyššou sumou výživného.

10. Otec sa v záverečnom návrhu vyjadril, že by bol rád, keby sa vyživovacia povinnosť znížila na sumu 50,- eur mesačne s tým, že keď salepší jeho finančná situácia, bude prispievať synovi i vyšším výživným. Uznaný je za invalidného dôchodcu s obmedzením pracovnej schopnosti na 70 %. Pokiaľ by si našiel nejakú prácu, prispieval by i vyššou sumou výživného.

11. Zástupca matky v záverečnom návrhu zdôraznil záujem maloletého dieťaťa, a podľa vyjadrení jednej a druhej strany, súd si môže urobiť svoj ucelený obraz. Zastávajú názor, že celý návrh na zníženie výživného zo strany otca je účelový, na základe toho, že prehral svoje konanie o zapretie otcovstva, a

toto im nikto nevyvráti. Ďalej poukazujú na skutočnosti, ktoré uvádzali i pred krajským súdom, a tiež si myslí, že súd si môže utvoriť svoj záver. Oni prezentovali návrh na zníženie výživného, s ktorým by súhlasili, viac ako o polovicu. Má za to, že počas poberania dávok v nezamestnanosti mal otec dosť času na to, aby si našiel zamestnanie, prihliadajúc na jeho zdravotný stav, keď z predloženej dokumentácie nevyplývalo nič nové. Prihliadajúc i na názor krajského súdu, v zásade akceptujú výživné v sume po 150,- eur mesačne. Zástupca matky spochybnil zdravotný stav otca tak, ako to otec tvrdí, a uviedol tiež, že „ďalšia vec je, že otec čaká dieťa s ďalšou“, spochybňujúc zodpovednosť otca, keď čaká ďalšie dieťa, pričom tvrdí, že je nezamestnaný a nemá žiadnu prácu. Robí detskú izbu pre svoje ešte nenarodené dieťa vo firme, kde im iní tvrdili, že tam chodí a je tam zrejme zamestnaný. Zástupca matky uvedené považuje za súčasť obhajoby otca na to, aby dosiahol maximálne zníženie výživného. Viac návrhov ani vyjadrení nemajú, celé rozhodnutie ponechávajú na úvahe súdu. Matka sa v záverečnom návrhu pripojila ku prednesu svojho zástupcu.

12. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka navrhla návrh otca na zníženie výživného zamietnuť, pretože tento nie je v záujme maloletého S.. Vždy na rodičov apelujú, aby začali komunikovať o potrebách maloletého. Otec musí vyvíjať väčšiu snahu, iniciatívu a záujem o stretávanie sa s maloletým, matka nech si nepodmieňuje stretávanie napríklad zaplatením dlhov.

13. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa §62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

21. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

22. Na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach, poukazujúc na súčasnú právnu úpravu, bol preukázaný nasledovný skutkový a právny stav. Naposledy bolo o výživnom na maloletého S. U. rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/2/2018-53 zo dňa 12. 2. 2018. Uvedeným rozsudkom súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého po 330,- eur mesačne, z toho bežné výživné predstavuje 300,- eur, k rukám matky maloletého, a výživné určené na tvorbu úspor v sume 30,- eur, ktoré bol otec povinný platiť na účet maloletého dieťaťa zriadený matkou.

23. Z obsahu listinných dôkazov zadovážených v predchádzajúcom konaní mal súd preukázané, že otec žil v Rakúsku, kde za ubytovanie platil 300,- eur mesačne, za pohonné hmoty okolo 100,- eur mesačne, za stravu okolo 250,- eur mesačne, ostatné výdavky mal okolo 50,- eur mesačne. Platil poistenie 38,59 eur mesačne. Jeho čistý priemerný mesačný príjem bol, podľa jeho vyjadrenia 1.000,- eur, okrem toho poberal čiastočný invalidný dôchodok 131,80 eur mesačne. Za obdobie od januára 2017 do apríla 2017 mu boli vyplatené nemocenské dávky v celkovej sume 2.037,20 eur. Matka žila v byte so synom a svojou matkou, ktorá pracovala v Rakúsku. V rodinnom dome, ktorý bol v jej vlastníctve v tom čase nežili. Za byt platila 35,- eur mesačne, za internet 10,- eur mesačne, za odvoz smetí 25,- eur ročne. Poberala rodičovský príspevok a prídavky na dieťa v celkovej sume 236,72 eur mesačne. Synovi platila poistenie 23,70 eur mesačne, úver na dom platila 256,19 eur mesačne, inkaso za dom 30,64 eur mesačne. Poistenie domu stálo 5,25 eur mesačne, náklady na pohonné hmoty mala 50,- eur mesačne. V čase posledného rozhodovania mal syn 11 mesiacov, používal plienky za 80,- eur mesačne, pil upravené detské mlieko za 60,- eur mesačne. I v čase posledného rozhodovania o výživnom trpel atopickým ekzémom, mesačné náklady na kozmetiku prestavovali sumu okolo 70,- eur. Matka chodievala so synom plávať, s nákladmi 40,- eur mesačne. Do domu sa plánovala nast'ahovať so synom na jar 2018, s otcom sa rozišli na Štedrý deň 2017.

24. Od poslednej úpravy výživného sa u maloletého zmenili pomery v tom, že je starší o 2 roky. Tak ako v minulosti, aj v súčasnosti trpí atopickým ekzémom, s liečením ktorého sú spojené výdavky, podľa vyjadrenia matky cca 30,- eur mesačne, teda nižšie o 20,- eur mesačne. Náklady spojené s cestou za lekármi do Bratislavy platí matke jej otec, rovnako jej a synovi poskytuje ubytovanie. Matke sa zvýšil rodičovský príspevok od januára 2020 na sumu 370,- eur mesačne, v roku 2019 to bolo v sumách po 220,70 eur mesačne. Poberá prídavky na jedno dieťa v sumách po 24,95 eur mesačne. U matky došlo ku zásadnej zmene osobných pomerov, keď žije v jednej domácnosti spolu s manželom, ktorý je zamestnaný, s príjmom cca 750,- eur mesačne, tento jej prispieva i na domácnosť. U maloletého sa osobné pomery nezmenili zásadným spôsobom, a celkovo možno vyhodnotiť, že finančná situácia matky sa oproti predchádzajúcej úprave výživného zlepšila. U otca došlo ku zásadnej zmene pomerov, keď prestal pracovať v zahraničí, vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav, a vyplácanie dávky v nezamestnanosti mu bolo ukončené v mesiaci apríl 2020. Invalidný dôchodok pobera v súčasnosti v sume 140,30 eur mesačne. Dávka v nezamestnanosti mu bola poskytnutá v septembri 2019 v sume 240,50 eur, v októbri 2019 v sume 745,30 eur, v novembri 2019 v sume 721,30 eur, v decembri 2019 v sume 745,30 eur, v januári 2020 v sume 745,30 eur, vo februári 2020 v sume 697,20 eur, za marec 2020 v sume 480,90 eur (uvedená suma bola otcovi vyplatená v apríli 2020). Otec iný príjem, ani úspory nemá.

25. Uznesením zo dňa 15. 11. 2019 súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým mala byť, na základe jeho návrhu, znížená vyživovacia povinnosť na sumu 100,- eur mesačne. Proti uvedenému uzneseniu podal otec odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením č. konania 5CoP/59/2019-59 tak, že otcovi určil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 150,- eur mesačne, s odôvodnením vyššie uvedeným. Oproti obdobiu, v ktorom bolo vydané uvedené právoplatné rozhodnutie, došlo ku ďalšej zásadnej zmene pomerov na strane otca, keď mu skončilo obdobie čerpania dávok v nezamestnanosti, a v súčasnosti je poberateľom len invalidného dôchodku. Miera zníženia pracovnej schopnosti otca je 70 %, a podľa lekárskeho správ, stále sa podrobuje neurologickej liečbe súvisiacej s ochorením chrbtice. Predpisované sú mu viaceré lieky, odporúčaný je šetriaci režim. V evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš je otec zaradený od 21. 9. 2019, evidencia trvá. Podľa správy Oddelenia služieb pre občana zo dňa 1. 4. 2020 chodil na kontakty pravidelne, predkladal potvrdenia o hľadaní zamestnania, zúčastňoval sa aktivít organizovaných úradom, v súčasnej dobe v čase vyhlásenej

mimoriadnej situácie na Slovensku, sú všetky kontakty uchádzačov o zamestnanie pozastavené, ale evidencia naďalej trvá. Invalidný dôchodok otec poberá od 10. 4. 2017.

26. Otec sa svojím návrhom domáha zníženia výživného na syna. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o vyživovacej povinnosti rozhodnúť, je zmena pomerov, ktorá môže nastať u povinnej osoby, ktorou je v danom prípade otec, prípadne na strane osoby oprávnenej, ktorou je dieťa, toho času maloletý syn S. U., nar. XX. X. XXXX. Musí ísť o takú zmenu pomerov, ktorá sa u účastníkov prejaví závažnejším spôsobom v porovnaní s ich pomermi v čase poslednej úpravy výživného. Zmena pomerov môže vyvolať potrebu zvýšiť výživné, pokiaľ sa zvýšia odôvodnené potreby dieťaťa, resp. dôjde k pozitívnej zmene na strane schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinnej osoby. Na strane povinnej osoby môže dôjsť aj k takej negatívnej zmene pomerov, na základe ktorej by doposiaľ určená výška výživného bola neprimeraná jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom, a platenie doposiaľ určeného výživného by nebolo objektívne možné, resp. na strane povinnej osoby by prinášalo neprimerané majetkové riziká. I bez ohľadu na avizovanú očakávanú udalosť v osobnom živote otca, t. j. budúce narodenie jeho dieťaťa, súd konštatuje zásadnú zmenu pomerov na jeho strane, spočívajúcu najmä v strate predchádzajúceho zamestnania i, aktuálne, v zániku vyplácania zákonných dávok v nezamestnanosti. Na druhej strane, súd zistil do istej miery úľavu na finančnom rozpočte otca tým, že mu odpadli výdavky spojené s cestovaním za prácou do zahraničia, výdavky určené na bývanie a stravu v zahraničí. Otec žije v prevažnej miere v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorej prispieva na domácnosť sumou 100,- eur mesačne, a tejto má splácať i pôžičku, údajne poskytnutú pri stavbe rodinného domu, v ktorom žije teraz matka s maloletým synom, v sumách po 150,- eur mesačne. Z čestného vyhlásenia veriteľa P. Q. vyplýva, že otcovi poskytol pôžičku v sume 3.000,- eur, ktorú sa otec zaviazal zaplatiť do 1. 10. 2020. Z ďalšej zmluvy o pôžičke vyplýva, že otec sa stal dňom 12. 3. 2020 dlžníkom veriteľke U. T. P., keď táto mu požičala sumu 700,- eur, so splatnosťou do 31. 12. 2020. K uvedeným pôžičkám sa vyjadril otec a jeho zástupkyňa, že išlo o prostriedky, ktoré mali byť použité na zaplatenie dlhu na výživnom voči maloletému.

27. Z tehotenského preukazu partnerky otca vyplýva, že je v starostlivosti gynekologičky a pôrodníčky MUDr. T. Č.E..

28. V intenciách právneho názoru Krajského súdu v Žiline, súd prvej inštancie v rámci aktuálneho konania preveril pomery účastníkov a dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného je dôvodný. Otec v súčasnosti nie je schopný prispievať na výživu maloletého syna v pôvodne určenom rozsahu 330,- eur mesačne, dokonca, oproti obdobiu, kedy bolo rozhodnuté právoplatne o neodkladnom opatrení, je suma, ktorú je otec schopný v súčasnosti prispievať na výživu neplnoletého dieťaťa nižšia. Za primeranú súd považuje sumu výživného 100,- eur mesačne, prihliadajúc na závažné dôvody, ktoré nastali na strane otca. Otcove možnosti uplatniť sa na trhu práce sú výrazne limitované tým, že je uznaný za invalidného dôchodcu s výrazne zníženou pracovnou schopnosťou, pričom jeho zdravotné problémy pretrvávajú. Pokiaľ ide o ďalšiu podstatnú okolnosť, akým je očakávané narodenie dieťaťa, tak hoci pôrod očakáva partnerka otca približne o dva mesiace, je nepochybné, že minimálne v rámci prípravy výbavy novorodenca, izby, lôžka, a pod. možno predpokladať, že výdavky otca sú reálne už v súčasnosti. V tejto súvislosti však súd podotýka, že rovnakú mieru povinnosti prípravy na rodičovstvo má popri otcovi i matka jeho budúceho dieťaťa. Pokiaľ ide o skúmanie neodôvodnených, resp. nadštandardných výdavkov obidvoch rodičov, v konaní nebolo zistené, že by zásadným spôsobom neuvážene míňali finančné prostriedky. Do istej miery súd však upriamuje pozornosť na výdavky matky na ďalšie vozidlo, ktoré získala do osobného vlastníctva darom od svojho otca, a v tej súvislosti, tiež na platby poistení, údržby a pohonných hmôt dvoch motorových vozidiel. Na druhej strane, pokiaľ ide o finančnú situáciu, matka dokázala zo svojich finančných zdrojov vytvoriť si úspory, podľa jej vyjadrenia vo výške 2.000,- eur, tiež vytvára maloletému úspory v sumách po 20,- eur mesačne, a okrem spoločnej poisťky so synom si platí ďalšiu poisťku pre seba v sumách po 23,70 eur mesačne. Pokiaľ ide o výdavky otca spojené s jeho výletmi, resp. dovolenkami, súd len čiastočne akceptuje argumenty otca, že išlo o položky, ktoré boli platené jeho partnerkou, resp. rodičmi, pretože ak tieto ďalšie osoby prispeli otcovi na úhradu nadštandardných výdavkov tohto druhu, rovnako mohli byť prednostne tieto prostriedky poskytnuté a použité na zaplatenie výdavkov spojených so starostlivosťou o maloletého syna S.. Pokiaľ ide o finančný rozpočet matky, tento by mohol byť do výraznej miery odbremený, ak by matka i otec prejavili obojstrannú snahu o zintenzívnenie kontaktu otca so synom. Totiž, počas doby, kedy by bol maloletý v kontakte s otcom, tento by bol povinný poskytovať mu stravu i bývanie, čím by došlo k zníženiu nákladov matky. Súd apeluje na rodičov, aby pracovali na zlepšení vzájomnej komunikácie a úprave

riešenia otázok týkajúcich sa ich dieťaťa, nielen v ich vlastnom záujme, ale najmä preto, že doterajší stav môže zásadným spôsobom negatívne ovplyvňovať zdravý vývoj ich syna. Otec nevylúčil, že by mu zdravotný stav úplne znemožňoval uplatniť sa na trhu práce, preto súd na neho tiež apeluje, aby vyvinul intenzívnejšiu snahu v rámci prezentovanej ochoty zamestnať sa, zvlášť, ak sa dokáže angažovať vo veci výroby nábytku jeho očakávaného dieťaťa v prevádzke brata jeho partnerky.

29. Na základe uvedených skutočností súd vyhovel návrhu otca na zníženie výživného v sume 100,- eur mesačne, pretože ide o sumu, ktorá, v kontexte hore uvedených úvah súdu, zodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam. Pokiaľ ide o dodatočné vyjadrenie otca, že by bol rád, keby sa znížila vyživovacia povinnosť aspoň na 50,- eur mesačne, súd ho považuje za vyjadrenie odporúčacieho charakteru, keď nešlo o jednoznačný návrh otca, preto v tejto časti súd nedoplňal výrok o výživnom o zamietnutie návrhu otca na zníženie výživného vo zvyšnej časti.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš v štyroch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 2 ods. 1 v spojení s § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. lehota na podanie odvolania do 30. apríla 2020 neplynie.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.